

tænkte lidt på den bagefter. Det allermeste af den subsidiering, der er tale om, er tilskud fra EU, og jeg ved ikke, om det forbigår hr. Jan Petersens opmærksomhed, at vi er medlem af den klub, og at vores landbrug arbejder under samme prisbetingelser som de andre EU-lande, men med et væsentligt højere omkostningsniveau.

Derfor er tilskuddene fra EU nødvendige. Og det ville også være mærkeligt, hvis vi ikke skulle tage dem hjem. Subsidiering fra den danske stat til landbruget tror jeg derimod er mindre end til erhvervslivet i det hele taget. Når vi ser de mange, mange og meget flotte initiativer, der er i regeringens politik på erhvervsfremmeområdet osv., så gives der flere subsidier til andre erhverv, til industri, forskning og udvikling osv., end der gør til landbruget.

Så jeg synes, den bemærkning er helt fejlagtig. Men den er jo fint i tråd med den opfattelse, som mange også i politiske kredse har om, at landbruget stort set er noget, der er i vejen. Det er sådan en skade. Det er sådan en byld. Det er sådan en kræftbyld, vi har på samfundet. Og man forstår jo nu, når man læser Wilhjelmudvalgets rapport og hører bemærkninger til den, at det egentlig er et stort problem, at vi har kultiveret så meget af vores land. Altså ham der Dalgas må jo vende sig i sin grav, hvis han ellers kunne høre, hvad vi snakker om. At det skulle være et problem. Det var ham, der sagde: Hvad udad tabes, skal indad vindes. Nu er det et problem for vores samfund, at vi har kultiveret så meget af vores land. Det betyder da ikke, at vi skal svine og grise og gøre alting skidt, og sådan er det jo heller ikke.

Hr. Jan Petersen spurgte i sin indledning: Er det rigtigt, at vi har det så dårligt? Man kunne jo også spørge: Er det rigtigt, at vores miljø har det så skidt? Når man har oplevet den her pragtfulde sommer, så kan man i hvert fald ikke se det på overfladen. Det er nøjagtig ligesom med samfundet i det hele taget. Man kan egentlig ikke se, at vi har det dårligt nenedunder. Men det er der bare nogle, der har alligevel. Og det kan også godt ske, at miljøet har. Men man skal have lidt god vilje for at finde ud af det. Det er i hvert fald ikke makromiljøet, men mikromiljøet, der har det dårligt. Og det skal vi selvfølgelig også være opmærksomme på.

De, der ikke har det så godt i vores samfund, har jo været omtalt i dag flere gange: familierne, de gamle, de sindslidende. Vi er faktisk først nu ved at rette op på den forfejlede distriktspsykia-

tri. Det har taget nogle år at finde ud af, at der skulle rettes op på den.

Dem på ventelisterne, de fejlaktiverede, eller hvad de nu skal kaldes, de meningsløst aktiverede og dem, der ikke kan få et job, og som ikke har det så godt, det er faktisk mange. Og det er utroligt, at vi i et så rigt og velfungerende samfund skal producere så mange tabere til fuld pris, som vi gør.

Hvad har det med at gøre? Hvorfor har vi ventelister på sygehuse? Hvorfor er vi kun nr. 34 i kvalitet og nr. 61 i effektivitet på sygehuse, har jeg hørt?

Ja, nu har jeg så forstået, at der er nogle, der har fundet ud af, at det er, fordi der er alt for mange organisationer og alt for mange aftaler på sygehuse. Det er sandelig godt fundet ud af. Det er der jo nogle, der har vidst i 15-20 år. Siden aftalen med Yngre Læger først i 1980'erne har vi vidst, at det var dér, hunden lå begravet. Men det er da flot, at man nu er kommet dertil i et moderne kommunikationssamfund. Så kan oplysningerne trænge igennem.

Og det er ikke penge, der mangler. Det er organisatoriske og administrative og strukturelle problemer, det handler om i hele vores samfund omkring velfærd og socialvæsenet. Hjemmehjælpen f.eks. Det er jo heller ikke midler, der mangler, eller ressourcer; vi mangler bare at bruge dem på den rigtige måde. Og så mangler vi måske at efterspørge lidt mindre, for at sige det sådan. Det kunne jo også være det. Det kunne jo være, vi var lidt for forkælede, når det endelig skal være.

Men en af grundene er jo også, at vi bygger vores lykke på nogle helt forkerte værdier. Vi har også forslag om igen at lave en værdikommission for lige at få den med. Men vi bygger vores lykke på stadig større forbrug. Der var en cheføkonom fra Handelskammeret, som udtalte til en avis for et par uger siden den meget, meget fantastiske formulering, at danskernes forbrug er på historisk lavt niveau. Det sagde han til avisen – punktum. Jeg ved da godt, hvad han mente. Men det siger bare noget om, hvordan det er, vi kommunikerer om vores situation. Det var selvfølgelig væksten, der var faldende. Den var ikke engang negativ, den var faldende. Nej, danskernes forbrug var på et historisk lavt niveau. Han må i hvert fald ikke have lært historie og ikke være ret gammel.

Men der er mange paradokser.

Vores internationale forpligtelser vil jeg gå lidt ind på. Hvad er vi mennesker, hvis vi kun